Dosarul nr. 2-9611/2024
2-24079633-12-2-19072024

H O T Ă R Â R E

În Numele Legii

Dispozitiv

27 decembrie 2024 **municipiul Chișinău**

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Victor Sandu,

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Academia de Muzică, Teatru şi Arte Plastice către Tanas Dan privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, -

a constatat:

La data de 18 iulie 2024, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) o cerere cu valoare redusă către Tanas Dan privind încasarea datoriei, cheltuielilor de asistență juridică și încasarea taxei de stat.

Cererea cu valoare redusă a fost înregistrată în Cancelaria Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) la 18 iulie 2024, fiind repartizată pentru examinare în mod automat prin intermediul PIGD, judecătorului Victor Sandu, la 19 iulie 2024.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului indică că Tanas Dan a fost înmatriculat la studii în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (AMTAP), beneficiind de finanțare din bugetul de stat, în baza ordinului nr. 91-B din 12.08.2021, fiind totodată încheiat Contractul-Tip nr. 210015 din aceeași dată. Ulterior, prin ordinul nr. 22-B din 24.11.2021, acesta a fost exmatriculat din proprie inițiativă.

Reclamantul susține că, potrivit prevederilor pct. 11 din contractul încheiat cu AMTAP, obiectul acestuia include organizarea și realizarea studiilor superioare și medii de specialitate la învățământul de zi din contul bugetului de stat, plasarea în câmpul muncii conform repartizării efectuate de ministerul de resort, precum și obligația de restituire a cheltuielilor de instruire, inclusiv a bursei primite, în cazul în care condițiile contractuale nu sunt respectate.

De asemenea, reclamantul invocă prevederile pct. 3.3 lit. e) din capitolul 3 al contractului, conform cărora studentul se obligă să restituie cheltuielile aferente instruirii sale, calculate de instituția de învățământ, în cazul exmatriculării, al neprezentării la locul de muncă stabilit prin repartizare sau al nerespectării termenului contractual.

În susținerea cererii, reclamantul precizează că finanțarea studiilor nu este asigurată direct de AMTAP, ci de Ministerul Culturii (anterior Ministerul Educației, Culturii și Cercetării), care, la începutul fiecărui an financiar, alocă fonduri instituției în funcție de numărul de studenți înmatriculați. În urma acestei finanțări, AMTAP calculează și stabilește taxa de studii pentru fiecare specialitate.

Reclamantul arată că finanțarea studiilor din bugetul de stat presupune obligația beneficiarului de a finaliza studiile și de a activa timp de trei ani în domeniul de

specialitate conform repartizării. În cazul în care aceste obligații nu sunt respectate, statul este îndreptățit să solicite restituirea sumelor investite, astfel cum este prevăzut în contractul semnat între părți.

La data de 01.02.2024, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (AMTAP) a expediat în adresa pârâtului Tanas Dan o somație de plată, prin care i s-a solicitat achitarea datoriei către bugetul de stat prin intermediul instituției. Această somație a fost recepționată de către pârât, însă nu a fost urmată de vreo acțiune concretă din partea acestuia.

Ulterior, reprezentanții AMTAP l-au contactat telefonic pe pârât pentru a clarifica situația achitării datoriei, moment în care acesta a solicitat transmiterea somației și a calculului contabil la adresa sa electronică. În conformitate cu această solicitare, documentele au fost expediate prin e-mail. Cu toate acestea, până în prezent, pârâtul nu și-a onorat obligația de plată și nu a răspuns nici la apelurile telefonice ulterioare.

Astfel, la data de 03.07.2024, pârâtul figurează cu o datorie restantă în valoare de 18.389,32 MDL către bugetul de stat, sumă rezultată din calculul efectuat de AMTAP și anexat cererii de chemare în judecată.

În aceste circumstanțe, rezultă în opinia reprezentantului reclamantului că pârâtul nu intenționează să-și onoreze obligațiile contractuale, motiv pentru care AMTAP se consideră îndreptățită să promoveze prezenta acțiune.

Totodată, prin cererea de chemare în judecată înaintată, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (AMTAP) solicită încasarea de la pârâtul Tanas Dan, în folosul instituției, a sumei de 18.389,32 MDL, reprezentând datoria pentru studiile finanțate din bugetul de stat, precum și obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, inclusiv a taxei de stat în cuantum de 785,57 MDL.

Pârâtul Tanas Dan fiind înștiințați legal privind cererea aflată spre examinare nu a depus în termenele stabilite referința, precum și nu au prezentat instanței de judecată careva date care ar combate sau ar infirma poziția reclamantului, instanța dispunând examinarea cererii în procedura valorii reduse în baza probele prezentate la dosar, părțile fiind citate legal. (f.d.17,20-21)

Cu referire la respectarea prevederilor privind comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, către pârât.

Judecătorul reiterează că în adresa de domiciliu a pârâtului, mun.Chișinău, str-la 2 Florării nr. 3, ap.3, a fost expediată cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, plicul fiind restituit cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f.d. 17).

Potrivit pct. 82 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, în lipsa destinatarului, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Pct. 101 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 prevede că trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora la oficiul poștal de destinație.

Iar pct. 102 din aceeași hotărâre stipulează că trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații:1) la expirarea termenelor de păstrare; 2) la cererea expeditorului; 3) destinatarul refuză să primească trimiterea; 4) destinatarul nu este la adresa indicată; 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; 6) adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștearsă sau ruptă; 7) destinatarul este decedat.

În circumstanțele expuse, se atestă că pârâtului Tanas Dan, i-a fost lăsat de către reprezentantul oficiului poștal de la domiciliul acestuia avizul de sosire pentru primirea trimiterilor poștale în unitatea poștală, însă ultimul nu s-a prezentat pentru a recepționa scrisoarea expediată și, respectiv, aceasta a fost restituită expeditorului după expirarea termenului de păstrare.

În atare circumstanțe, în condițiile art. 106 alin. (2) Codul de procedură, chiar dacă pârâtul a evitat de a ridica de la oficiu poștal plicurile expediate, se va considera că au fost respectate prevederile ce se referă la comunicarea pârâtului a cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, pentru examinarea acțiunii în procedura cererilor cu valoare redusă.

Analizând cererea de chemare în judecată și materialele dosarului, judecătorul consideră acțiunea întemeiată, necesar de admis integral, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) și 276^4 CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

În conformitate cu art.239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea.

Totodată, instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâre asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz vs Spania,* Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

În temeiul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de

procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

Potrivit prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Judecătorul reține că pârâtul Tanas Dan a fost înmatriculat la studii în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (AMTAP), beneficiind de finanțare din bugetul de stat, conform ordinului nr. 91-B din 12.08.2021, fiind totodată semnat Contractul-Tip nr. 210015 din aceeași dată.

Ulterior, prin ordinul nr. 22-B din 24.11.2021, pârâtul a fost exmatriculat din proprie dorință.

Analizând clauzele contractului încheiat între părți, judecătorul constată că, potrivit pct. 11, obiectul contractului vizează organizarea și realizarea studiilor superioare și medii de specialitate la învățământul de zi din contul bugetului de stat, precum și plasarea în câmpul muncii, conform repartizării ministerului de resort, a absolventului care a beneficiat de finanțare publică. De asemenea, contractul prevede în mod expres obligația tânărului specialist de a restitui cheltuielile de instruire, inclusiv bursele primite, în cazul nerespectării condițiilor asumate.

Judecătorul mai reține că, potrivit pct. 3.3 lit. e) din capitolul 3 al contractului, studentul este obligat să restituie la bugetul de stat cheltuielile aferente instruirii sale, calculate de instituția de învățământ, în situația exmatriculării, a neprezentării la locul de muncă stabilit prin repartizare sau a încălcării termenului contractual.

În ceea ce privește finanțarea studiilor, urmează a fi evidențiat că aceasta nu este asigurată de AMTAP, ci de Ministerul Culturii (anterior Ministerul Educației, Culturii și Cercetării), care alocă anual fondurile necesare instituției pe baza numărului de studenți transmis de aceasta. În urma acestor alocări, AMTAP calculează și stabilește taxa de studii pentru fiecare specialitate.

În context urmează a fi menționat că având în vedere faptul că finanțarea studiilor din bugetul de stat implică obligația beneficiarului de a respecta condițiile contractuale, statul are un interes legitim în asigurarea finalității investițiilor sale. Studentul care a beneficiat de finanțare publică este obligat să finalizeze studiile și să activeze timp de trei ani în domeniul de specialitate conform repartizării. În situația în care aceste obligații nu sunt îndeplinite, statul este îndreptățit să solicite restituirea sumelor investite, astfel cum este prevăzut în contractul semnat între părți.

La data de 01.02.2024, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (AMTAP) a expediat în adresa pârâtului Tanas Dan o somație de plată, prin care i s-a solicitat achitarea datoriei către bugetul de stat prin intermediul instituției. Această somație a fost

recepționată de către pârât, însă nu a fost urmată de vreo acțiune concretă din partea acestuia.

Ulterior, reprezentanții AMTAP menționează că l-au contactat telefonic pe pârât pentru a clarifica situația achitării datoriei, moment în care acesta a solicitat transmiterea somației și a calculului contabil la adresa sa electronică. În conformitate cu această solicitare, documentele au fost expediate prin e-mail. Cu toate acestea, până în prezent, pârâtul nu și-a onorat obligația de plată și nu a răspuns nici la apelurile telefonice ulterioare.

Astfel, la data de 03.07.2024, pârâtul figurează cu o datorie restantă în valoare de 18.389,32 MDL către bugetul de stat, sumă rezultată din calculul efectuat de AMTAP și anexat cererii de chemare în judecată.

La materialele dosarului n-au fost prezentate careva probe potrivit cărora pârâtul ar nega sau ar fi în dezacord cu calculul pentru returnarea cheltuielilor la bugetul de stat.

Instanța va soluționa cauza civilă în conformitate cu prevederile Codului civil în redacția în vigoare la data încheierii contractului între părți.

Conform art.776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 858 alin.(2) Cod civil stabilește că obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit prevederilor art.992 alin. (l) Cod civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Prevederilor art. 993 alin. (2) Cod civil statuează că, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

În temeiul art. 996 alin. (1) Cod civil, Contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părților, dacă legea nu prevede altfel.

Raportând normele de drept citate mai sus la circumstanțele cauzei, judecătorul reține că, în temeiul libertății contractuale, părțile au semnat în mod liber și benevol contractul anterior menționat, prin care au reglementat drepturile și și-au asumat obligații, executarea cărora, prin prisma prevederilor legale citate, s-au obligat reciproc să le execute cu bună-credință.

Deoarece prin contract, părțile au prevăzut efectele în cazul exmatriculării studentului, este cert că fiecare parte contractuală este obligată să execute clauzele convenite în modul corespunzător.

Prin urmare, cu referire la pct. 3.3 lit. e) din contractul-tip nr. 210015 din 12.08.2021, reclamanta dispune de dreptul la compensarea de la pârât a cheltuielilor suportate în cadrul realizării contractului (f.d.10 verso).

Obligația în cauză se confirmă prin cumulul circumstanțelor enunțate mai sus, pârâtul Tanas Dan și-a asumat în mod benevol și a cunoscut efectele în cazul exmatriculării acestuia, nu a contestat ordinul prin care a fost exmatriculat, cu atât mai mult că exmatricularea a avut loc din propria dorință, nu a contestat mărimea cheltuielilor

pentru instruirea sa, ceea ce denotă acordul tacit al acestuia cu survenirea efectelor exmatriculării de a restitui cheltuielile suportate de reclamantă la executarea părții contractului ce-i revine.

În circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept enunțate supra, judecătorul apreciază pretențiile reclamantei privind încasarea de la pârât a sumei în mărime de 18389,32 lei (optsprezece mii trei sute optzeci și nouă lei 32 bani), drept restituire a cheltuielilor suportate pentru studii cu finanțare bugetară, sunt justificate, urmând a fi admise.

Suplimentar cerinței încasării datoriei, prin acțiunea înaintată, reclamanta a solicitat încasarea cheltuielilor suportate de prima în legătură cu achitarea taxei de stat în mărime de 785,57 lei (șapte sute optzeci și cinci lei și 57 bani), în beneficiul său de la pârât, reieșind din ordinul de plată nr. 766 din 17 iulie 2024 (f.d.2).

În acest context sunt relevante prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, care menționează că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Reieșind din conținutul prevederilor enunțate, având în vedere că acțiunea înaintată este întemeiată, judecătorul va admite cerința privind încasarea de la pârât în beneficiul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice a cheltuielilor suportate în legătură cu achitarea taxei de stat.

Prin urmare, dat fiind faptul că din contul pârâtului urmează a fi încasată datoria de 18389,32 lei (optsprezece mii trei sute optzeci și nouă lei 32 bani), ultimul urmează să compenseze cheltuielile pentru taxa de stat în sumă de 785,57 lei (șapte sute optzeci și cinci lei și 57 bani), în conformitate cu art.3 alin.(1) lit. a) al Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 90 lit.c) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de înștiințare și chemare a părţilor în judecată.

În litigiul respectiv, reclamantul a suportat cheltuieli legate de înștiințarea pârâtului (f.d.19-22) prin citare publică în sumă de 200 lei (două sute lei).

Prin urmare, instanța de judecată, ajunge la concluzia de a încasa de la Tanas Dan cheltuielile de înștiințare în sumă de 200 lei (două sute lei).

În conformitate cu prevederile art.art.25 alin.(3), 94, 98, 117-118, 120-121, 130, 276^2-276^4, 238-240, 362 alin.(1) Cod de procedură civilă,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de Academia de Muzică, Teatru şi Arte Plastice către Tanas Dan privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar în beneficiul Academiei de Muzică, Teatru şi Arte Plastice, IDNO: 1007600023878, de la Tanas Dan, a.n. 07.06.2002, IDNP:2002500058299, suma de 18389,32 lei (optsprezece mii trei sute optzeci și nouă lei 32 bani) cu titlu de datorie, suma de 785,57 lei (șapte sute optzeci și cinci lei și 57 bani)

cu titlu de taxă de stat, suma de 200 lei (două sute lei) cu titlu de cheltuieli pentru citarea pârâtului.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Judecător **Victor Sandu**